

Landskab

100
ÅR

Landskab nr. 2—2020 Årgang 101

Ansv. redaktør
Christina Capetillo,
ph.d., arkitekt MDL MAA
Landskab
Peter Bangs Vej 30,
2000 Frederiksberg
Telefon: +45 22 64 38 21
E-mail: landskab@
landskabsarkitekter.dk

Redaktionsudvalg
Margrethe Holmberg (fmd.),
Steen Bisgaard,
Anne Dahl Refshauge,
Tine Gils, Ulrik Kuggas,
Lulu Salto Stephensen,
Julie Linke Bank (suppl).
Nordisk repræsentation:
Jussi Luomanen, Finland;
Ulla R. Pedersen, Island;
Maja Kozak Dehlin og
Annesofie Milner, Norge;
Sabina Richter, Sverige

Grafisk tilrettelæggelse
Trefold

Korrektur
Tilde Tvedt

Oversættelse til engelsk
Dorte Herholdt Silver

Annoncer
DG Media as
Havneholmen 33, 1561 København V
Steen Håkansson
Telefon: +45 30 94 67 07
E-mail: steen.h@dgmedia.dk
www.dgmedia.dk

Abonnement
Receptionen, Akademisk
Arkitektforening
Telefon: +45 30 85 90 00
E-mail: subscription@
arkitektforeningen.dk
Online: <https://shop.arkitektforeningen.dk/da/35-abonnementer>

Abonnementspriser 2020
I Danmark 1.092 kr. inkl. moms og
forsendelse.
Norden, Grønland og Europa 1.159 kr.
inkl. moms og forsendelse.
Norge er undtaget moms. Denne
fratrækkes.
Øvrige udland 1.089 kr. inkl.
forsendelse.
Løssalg 145 kr. inkl. moms, ekskl.
porto.
Landskab udkommer 8 gange om
året

Udgiver
Danske Landskabsarkitekter
Peter Bangs Vej 30,
2000 Frederiksberg
Telefon: +45 33 32 23 54
www.danskelandskabsarkitekter.dk
i samarbejde med Akademisk
Arkitektforening

Tryk
Stibo Complete, Horsens
Medlem af Danske Specialmedier
ISSN 0023-8066

Forside: Terræn 110317. Rødby,
Lolland. Fra serien Antroposcenisk
arkiv, 2017. Foto: Christina Capetillo

Det kommende: 100% grøn! 5

The future: 100% green! 6

Christina Capetillo

København. Landskabet. Paradis. 9

Jonas Schul

En diskurs om 'fremtidens have' 12

Tidsskriftet i 1930'erne: Karsten Jørgensen

Om at opleve landskabsarkitektur, I 16

Margrethe Holmberg og Christina Capetillo

Den bevidst uklare: G.N. Brandt og
den æstetiske naturfølelse 24

Stig L. Andersson

København, sommeren 2068 27

Postkort fra fremtiden: Anne Gerd Skaaning Ellerbæk

"Det fremskridt, der er nødvendigt,
vil kræve slid og kamp" 29

Tidsskriftet i 1950'erne: Kirsten Lund-Andersen

Komposition 32

Postkort fra fremtiden: Søren Leth

En vision for Sankt Hans Vest 35

Postkort fra fremtiden: Sophie Sahlqvist

Landskabsarkitektens nye rolle 36

Tidsskriftet i 1970'erne: Ellen Braae

Nature's explicit future towards sensory
experience 40

Postkort fra fremtiden: Taryn Cullen Humphrey

En dekade af fremtid og nyåbninger 42

Tidsskriftet i 1990'erne: Kristine Jensen

Temporal intimacies in a
changing Arctic 47

Postkort fra fremtiden: Eimear Tynan

Vår tid er nu. Norsk gullalder 49

Tidsskriftet i 2010'erne: Rainer Stange

Goethe eller kunsten at holde
begge hænder i lommen 52

Torben Schønherr

Boganbefaling 57

DL Nyt 60

Om skønheden - samtale med Holger Dahl 64

Det kommende: 100% grøn!

I sin tale ved *Landskabs* 100-års jubilæum kom Ellen Braae, professor og forperson for Statens Kunstfonds Arkitekturudvalg, bl.a. ind på tidsskriftets rolle og på nye arkitekturpolitiske tiltag i faget:

”Da Obama var præsident, kunne man, når danske statsoverhoveder besøgte ham, høre, hvordan han roste Danmark for den store indsats det lille land ydede. En indsats, der stod langt over dets størrelse. Han brugte udtrykket ’to punch above its weight’, (...) en karakteristik, der i den grad også kan knyttes til tidsskriftet *Landskab*. Og i videre forstand til den rolle, landskabsarkitekter og landskabsarkitektur spiller. Nemlig en ret markant rolle, når man sammenholder med, hvor få personer der i grunden løfter den. Kigger man i medlemslisterne for foreningen i de tidlige årtier, er den altså ikke ret lang. I mellemtiden er vi blevet væsentlig flere - og fagområdet har i den grad fået en overordentlig central betydning i lyset af klimaforandringer, byudvikling, kulturarv og behov for at gentænke rammer omkring fællesskab. Også i Arkitekturudvalget (...) forsøger vi at sætte fokus på disse store udfordringer. (...) Under overskriften *Fælledskaber* spørger vi til, hvordan kunsten, dvs. arkitekturen/ landskabsarkitekturen, kan højne vores bevidsthed om de ressourcer, vi deler med hinanden. Luft, vand, og ikke mindst rum (...). Retten til land og til at dyrke sine egne grøntsager [er] et tema, som landskabsarkitekter i stigende grad kommer til at forholde sig offensivt til i tillæg til spørgsmålet om social inklusion og høj bevidsthed om både at afværge klimaforandringernes negative indvirkning og disse tiltags sociale slagside. Sådanne store skift i de samfundsmæssige dagsordner afspejler sig smukt i tidsskriftets historie. (...) Et andet fagligt spejl, som tidsskriftet gentagne gange behandler over årene, er spørgsmålet om, hvorledes vi som fag hjælper de nye generationer på banen. Dem, der skal blive bedre end os til at give svar på nutidens og fremtidens spørgsmål. Her viser tidsskriftet afgangprojekter fra uddannelsesinstitutionerne KADK, AARCH og KU. (...) På KU har vi direkte adgang til fundamental viden om eksempelvis hydrologi og botanik. På andre skoler står man stærkt på andre områder. Men som i alle andre frembringelsesprocesser skal udvikling have retning og informeres bredt. Så, hvor står vi nu - er vi overhovedet i stand til at tegne konturerne af, hvad morgendagens landskabsarkitekt skal kunne? Netop her er det en gave, at tidsskriftet *Landskab* har en bredde, der både formår at favne forskelligheder og skabe rum for dialog - og dermed indirekte bidrage til at informere og give retning.”

Med jubilæumsnumrene aktualiserer vi sammen arven og fremkalder konturerne af nye arbejdsområder for *det kommende*s skabere - I, ”der skal blive bedre end os”, i en fremtid, som med G.N. Brandts ord (læs S.L. Anderssons artikel s. 24), skal være ”100% grøn”!

Christina Capetillo

The future: 100% green

In her speech at the celebration of *Landskab's* centenary, Professor Ellen Braae, the chairperson of the Danish Arts Foundation's Committee for Architecture, mentioned, among other topics, the role of the magazine and new architecture policy initiatives in the profession:

'When Danish heads of state visited President Obama, he would praise Denmark for our small nation's contributions. Contributions that far outweighed the country's size. He used the term "to punch above its weight" (...) a characterization that also applies to the *Landskab* magazine. And, in a broader sense, to the role of landscape architects and landscape architecture. A fairly significant role, compared to the relatively small number of practitioners. If you check the membership rolls from the association's early decades, they're quite modest in size. Today, our number has grown considerably - and the profession has taken on crucial importance in regard to climate change, urban development, cultural heritage and the need to rethink the physical settings for our community. In the Committee for Architecture (...) we seek to address these major challenges. (...) Under the heading of Commons and Communities [Danish: *Fælledskaber*], we discuss how art - that is, architecture/landscape architecture - can enhance our awareness of our shared resources. Air, water and, not least, space (...). The right to land and to growing one's own vegetables [is] a theme that landscape architects will be taking an increasingly proactive approach to, in addition to the issue of social inclusion and the need to ward off the negative impact of climate change and the built-in social inequity of these climate change initiatives. These shifts in society's agendas are beautifully reflected in the history of the magazine. (...) Another professional reflection that is repeatedly addressed in the magazine over the years is how we can facilitate the entry of new generations into our field. The ones who will offer better answers than we can to the questions of today and tomorrow. The magazine features graduation projects from the educational institutions - KADK, AARCH and KU. (...) At KU we have direct access to fundamental knowledge about, for example, hydrology and botany. Other schools have key strengths in other areas. But as in all creative processes, development requires both direction and a broad outlook. So where do we stand today - can we draw the contours of what tomorrow's landscape architects need to master? It is a blessing that the *Landskab* magazine has a broad perspective that embraces diversity and encourages dialogue - and thus indirectly helps to provide outlook and direction.'

With the anniversary issues we revitalize our shared legacy and begin to define the outline of new areas of work for the creators of *what is to come* - you who 'shall be better than we are' - in a future that, as G.N. Brandt put it (read S.L. Andersson's article p. 24), should be '100% green'!

Christina Capetillo